Suuri valiokunta

Keskiviikko 4.6.2025 klo 12.00—13.45

Läsnä
puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén kok
1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps
2. varapuheenjohtaja Miapetra Kumpula-Natri sd (4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3 osittain)
jäsen Sanna Antikainen ps (1, 2, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3, 4, 6 osittain)
jäsen Heikki Autto kok (8, 10, 11, 13, 14) (4, 6, 15 osittain)
jäsen Juho Eerola ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Timo Harakka sd (4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok (6, 8) (3, 4, 10 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3, 4 osittain)
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Jani Kokko sd
jäsen Mika Lintilä kesk (5, 6, 8, 10, 11, 13, 14) (3, 4, 15 osittain)
jäsen Helena Marttila sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Matias Mäkynen sd (4, 5, 6, 8) (3, 10 osittain)
jäsen Susanne Päivärinta kok (4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3 osittain)
jäsen Onni Rostila ps
jäsen Sari Tanus kd (4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3 osittain)
jäsen Eerikki Viljanen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (6, 8) (3, 4, 10 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr (16 osittain)
varajäsen Aleksi Jäntti kok (6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (4 osittain)
varajäsen Kimmo Kiljunen sd (3 osittain)
varajäsen Ari Koponen ps (3 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varajäsen Anders Norrback r (5, 6, 8, 10, 11, 13, 14) (3, 4, 15 osittain)
varajäsen Martin Paasi kok (6, 8) (4, 8, 10 osittain)
varajäsen Mikko Polvinen ps (5) (3, 4 osittain)
varajäsen Mika Poutala kd (1, 2) (3, 10 osittain)
varajäsen Mika Riipi kesk (4, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15) (3, 16 osittain)
varajäsen Ville Skinnari sd (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 31/2025 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje - Ennakkovaikuttaminen tulevaan EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen (2028–)

Valtioneuvoston E-selvitys E 31/2024 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 6/2024 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 3/2024 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 5/2024 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 8/2024 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 14/2024 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 10/2024 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 5/2024 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 17/2025 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 5/2025 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 23/2025 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 11/2025 vp
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 vanhempi tutkija Tuomas Iso-Markku, Ulkopoliittinen instituutti Asiantuntijalausunto (A 3)
Asiantuntijalausunnon liite E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 vanhempi tutkija Tuomas Iso-Markku, Ulkopoliittinen instituutti Asiantuntijalausunto (B 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 johtaja, ennakointi ja varautuminen Akseli Koskela, Teknologiateollisuus ry Asiantuntijalausunto (C 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 tutkimusprofessori Jyrki Niemi, Luonnonvarakeskus Asiantuntijalausunto (D 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 professori Sami Moisio Asiantuntijalausunto (E 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 akatemiatutkija Timo Miettinen, Helsingin yliopisto, Eurooppa-tutkimuksen keskus Asiantuntijalausunto (F 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 valtiotieteen tohtori Vesa Vihriälä Asiantuntijalausunto (G 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Asiantuntijalausunto (H 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 WWF Suomi Asiantuntijalausunto (I 3)
Asiantuntijalausunto E 31/2024 vp SuV 04.06.2025 Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto (J 3)

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- vanhempi tutkija Tuomas Iso-Markku, Ulkopoliittinen instituutti, liite
- johtaja, ennakointi ja varautuminen Akseli Koskela, Teknologiateollisuus ry, liite
- tutkimusprofessori Jyrki Niemi, Luonnonvarakeskus, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- professori Sami Moisio, liite
- akatemiatutkija Timo Miettinen, Helsingin yliopisto, Eurooppa-tutkimuksen keskus, liite
- valtiotieteen tohtori Vesa Vihriälä, liite
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, liite
- WWF Suomi, liite
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- UTAK - Uuden talousajattelun keskus

Asiantuntijat esittelivät asian. Edustajat Viljanen, Kumpula-Natri, Elomaa ja Huhtasaari käyttivät puheenvuoron. Asiantuntijat vastasivat puheenvuoroihin.

Merkittiin saapuneeksi puolustusvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 17/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 23/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 11/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 5/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: kilpailukykykompassi EU:lle

Valtioneuvoston E-selvitys E 8/2025 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 4/2025 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 12/2025 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 19/2025 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Edustajat Kumpula-Natri, Kivelä, Viljanen, Tanus ja Harakka käyttivät puheenvuoron.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (liikennekelpoisuuspaketti)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 16/2025 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi ympäristövaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta annetun direktiivin 2012/29/EU muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 44/2023 vp

Valiokunnan lausunto LaVL 12/2023 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 18/2023 vp
U-jatkokirjelmä UJ 11/2024 vp
U-jatkokirjelmä UJ 8/2025 vp (A 6)
Liiteasiakirja Perusmuistio: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koske

Jatkokirjelmä UJ 8/2025 vp - U 44/2023 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan ja lakivaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 8/2025 vp - U 44/2023 vp.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle kansainvälisestä oikeudellisesti sitovasta sopimuksesta muovisaasteen lopettamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 18/2025 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

8. Valtioneuvoston selvitys: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten muuttamisesta strategisiin haasteisiin vastaamiseksi (koheesiopolitiikan väliarviointi)

Valtioneuvoston E-selvitys E 30/2025 vp

Valiokunnan lausunto VaVL 3/2025 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 2/2025 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 4/2025 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 2/2025 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 9/2025 vp

Kannanottaminen.

Edustaja Kivelä teki edustaja Kumpula-Natrin kannattamana seuraavan vastaehdotuksen: Suuri valiokunta kannattaa komission ehdotusta koskien kohtuuhintaista asumista lisääviden koheesiopolitiikan toimien vahvistamista. Käsillä olevan esityksen valossa ei ole perusteita valtioneuvoston ”erityiseen varauksellisuuteen” komission ehdotusta kohtaan, sillä sen voidaan katsoa lisäävän välineitä sosiaalisten ongelmien hallintaan niille jäsenvaltioille, jotka siihen haluavat tarttua ilman jäsenvaltioiden taloudellisten velvoitteiden lisäämistä, kansallisen päätösvallan rajaamista tai koheesiorahojen käyttöalan temaattista laajentamista..

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 16-6, 3 tyhjää.

Edustaja Riipi ehdotti edustaja Lintilän kannattamana, että pohjaesityksen ensimmäinen virke korvattaisiin seuraavalla virkkeellä: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan kuitenkin painottaen, että koheesiovarojen uudelleenkohdentuminen tulee tehdä maakuntien yhteistyöryhmien päätöksillä nykyisten maakunnallisten kehysten sisällä..

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 15-4, 5 tyhjää.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 27/2025 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan. Suuri valiokunta kiinnittää valtioneuvoston huomiota siihen, että valiokunta on jo aiemmin ReArm Europe -suunnitelmaa käsitellessään hyväksynyt eduskunnan kannan asiaan siltä osin kuin se koskee kokonaisturvallisuutta koheesiopolitiikan yhtenä uutena strategisena painopisteenä (SuVL 2/2025 vp).

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten muuttamisesta strategisiin haasteisiin vastaamiseksi (koheesiopolitiikan väliarviointi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 17/2025 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Todettiin, että valtioneuvosto on toimittanut asiasta selvityksen E 30/2025 vp sen kiireellisyyden vuoksi. Selvityksen perusteella suuri valiokunta on hyväksynyt asiassa eduskunnan kannan: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan. Suuri valiokunta kiinnittää valtioneuvoston huomiota siihen, että valiokunta on jo aiemmin ReArm Europe-suunnitelmaa käsitellessään hyväksynyt eduskunnan kannan asiaan siltä osin kuin se koskee kokonaisturvallisuutta koheesiopolitiikan yhtenä uutena strategisena painopisteenä (SuVL 2/2025 vp).

Todettiin, että suuri valiokunta ei ryhdy enempiin toimenpiteisiin asian U 17/2025 vp johdosta.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

10. Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 69/2022 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 27/2022 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 53/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 19/2023 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 8/2023 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 5/2023 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 5/2023 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 7/2023 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 12/2024 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 19/2024 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 47/2024 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 10/2024 vp
U-jatkokirjelmä UJ 2/2025 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 4/2025 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final) (A 9)

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto säästämis- ja sijoitusunionista

Valtioneuvoston E-selvitys E 34/2025 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 20/2025 vp
Liiteasiakirja Komission tiedonanto säästämis- ja sijoitusunionista

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 20/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

12. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus asetukseksi asetusten (EU) 1308/2013, (EU) 2021/2115 ja (EU) 251/2014 muuttamisesta viinialan ja maustettujen viinituotteiden tiettyjen kaupan pitämistä koskevien sääntöjen ja alakohtaisten tukitoimenpiteiden osalta

Valtioneuvoston E-selvitys E 28/2025 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi maa- ja metsätalousvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

13. Valtioneuvoston selvitys: EU; Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle muuttoliikkeen käyttämiseen aseena liittyvien hybridiuhkien torjumisesta ja turvallisuuden vahvistamisesta EU:n ulkorajoilla

Valtioneuvoston E-selvitys E 16/2025 vp

Merkittiin saapuneeksi hallintovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

14. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston suositukseksi eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) toimintapoliittiseksi ohjelmaksi vuosille 2025–2027

Valtioneuvoston E-selvitys E 25/2025 vp

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

15. Valtioneuvoston selvitys: Teollinen toimintasuunnitelma eurooppalaiselle ajoneuvosektorille

Valtioneuvoston E-selvitys E 40/2025 vp

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

16. Valtioneuvoston selvitys: EU:n varautumisunionistrategia

Valtioneuvoston E-selvitys E 35/2025 vp

Liiteasiakirja EU:n varautumisunionistrategia

Asiantuntijalausunto E 35/2025 vp SuV 04.06.2025 pelastustoimen yksikön johtaja Pauliina Eskola, sisäministeriö Asiantuntijalausunto (A 16)
Asiantuntijalausunto E 35/2025 vp SuV 04.06.2025 johtaja Axel Hagelstam, Huoltovarmuuskeskus Asiantuntijalausunto (B 16)
Asiantuntijalausunto E 35/2025 vp SuV 04.06.2025 everstiluutnantti Christian Perheentupa, Maanpuolustuskorkeakoulu Asiantuntijalausunto (C 16)
Asiantuntijalausunto E 35/2025 vp SuV 04.06.2025 yksikön päällikkö Antti Hautaniemi, suojelupoliisi Asiantuntijalausunto (D 16)
Asiantuntijalausunto E 35/2025 vp SuV 04.06.2025 viestinnän erityisasiantuntija Rauna Nerelli, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK Asiantuntijalausunto (E 16)

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- EU-erityisasiantuntija Anna Kemppi, valtioneuvoston kanslia
- pelastustoimen yksikön johtaja Pauliina Eskola, sisäministeriö, liite
- johtaja Axel Hagelstam, Huoltovarmuuskeskus, liite
- everstiluutnantti Christian Perheentupa, Maanpuolustuskorkeakoulu, liite
- yksikön päällikkö Antti Hautaniemi, suojelupoliisi, liite
- viestinnän erityisasiantuntija Rauna Nerelli, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK, liite

Estyneinä poissa olivat:
- Ulkopoliittinen instituutti
- professori Tuomas Forsberg, Tampereen yliopisto

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- Director Kristi Raik, International Centre for Defence and Security

Asiantuntijat esittelivät asian. Pj Sirén ja edustaja Kumpula-Natri käyttivät puheenvuoron. Asiantuntijat vastasivat puheenvuoroihin.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

17. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden_lista_4.6.2025.pdf (liite A 17)

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

18. Muut asiat

-

19. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 6.6.2025 klo 13.30, suuren valiokunnan kokoushuone

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö